

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve polvari.“ Narodna poslovice.

Izlačiće: dne 17. i 23. novembra te dne 4, 12, 20. i 28. decembra 1899.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a ne-frankirani neprimaju.

Predplata s poštarinom stoji: 5 for. u obće, 1 na godinu 2 for. za seljake, 1 na godinu ili for. 2.50, odn. for. 1.— na pol godinu.

Izvan carevine više poštarina.

Pojedini broj stoji 5 nt. koli u Puli, toli i izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulija br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetka svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Oglasni, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglasne itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. stacionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja tačno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se nepleća odgovara, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Čekovnog računa, br. 347.849.

Telefon tiskare broj 38.

Odgovorni urednik i izdavačelj Stepo Gijvić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Budući broj izaći će u petak 17. t. mj.

Izbor u delegacije.

I opet se je jednom obavio izbor u delegacije. Mi nemarimo govoriti o tom, da li se je taj izbor mogao obaviti uz njemačku obstrukciju ili ne. Nećemo se ni u to upuštati, da li su Česi, novim tokom stvari najjače udareni, imali pokušati obstrukciju, da taj izbor zaprieče, i da li bi ga u obće bili mogli zapriečiti; ili da li su dobro uradili, da su postupali onako, kako jesu. Nam je do toga, da konstatujemo i opet, kako smo prošli kod izbora u delegacije mi Hrvati i Slovenci u obće, i kako posebice mi u Primorju. Od Hrvata izabran je jedini dr. Bulat za Dalmaciju, i jedini dr. Ferjančić za Kranjsku; dakle za sve hrvatske i slovenske zemlje, za sav hrvatski i slovenski narod, samo dvojica. Samo dvojica iz Dalmacije, Istre, Trsta, Goričke, Kranjske, Stajerske i Koruške; samo dvojica za 2 milijuna Hrvata i Slovenaca, što stanuju u tih zemljah, u ovoj polovici monarhije, u tako zvanog Austriji. Samo po sebi zvuči to grozno. A još se groznijim predstavlja, ako to prisposodimo sa zemljama, u kojih stanuju Talijani, sa brojem Talijana u tih zemljah, sa brojem Talijana, što su izabrani u delegacije. Talijani imaju četiri delegata. Oni stanuju u južnom Tirolu, u Goričkoj, Trstu i Istri. Njih je na broju u svih tih zemljah 7 do 800.000. Oni stoje prema Hrvatima i Slovencima kao 2 naprama 5. Njih je za tri petine manje nego Hrvata i Slovenaca. Njih je 800.000, Hrvata i Slovenaca je 2.000.000; a ipak imaju oni 4 člana u austrijskoj delegaciji, a Hrvati i Slovenci samo 2. Takvo je eto uređenje Austrije. Tako ona dieli pravice pojedinim narodom. Takova je u njoj ravnopravnost. To su plodovi izbornoga reda, i na mnogo također izborne prakse. Ovo posljednje, uz obćenito nesretni izborni red, valja osobito za naše Primorske zemlje. Komu nedolaze ovom prilikom na pamet orgije, što su jih počinjali za vrijeme posljednjih izbora na carevinsko vijeće naših protivnici, bilo koje dlake. Tko se nesjeća svih onih neurednosti, nezakonitosti, nasilja, što su jih počinili za tih izbora. Tko se nesjeća, da su posve nezakonito izabrani jedan zastupnik Talijan u Istri, jedan zastupnik Talijan u Goričkoj,

i bar jedan zastupnik Talijan u Trstu! I eto posljedica tih nezakonitih izbora kod izbora delegacija! Trojica talijanskih istarskih zastupnika birali su jednoga delegata, dočim bi ga bili imali pravo birati trojica hrvatskih istarskih zastupnika, da bijaše zakona kod izbora za carevinsko vijeće. Trojica talijanskih goričkih zastupnika birali su jednoga delegata, dočim bi, da bijaše zakona i tamo kod izbora za carevinsko vijeće, bili imali pravo izabrati ga trojica slovenskih goričkih zastupnika. Za Trst bio bi i tako izabran Talijan delegat, te bi bila za Primorje izabrana dva Hrvata i Slovenca, a jedan Talijan. I to bi odgovaralo vječnim zakonom, pravici, stanju stvari, razmjernu obiju narodnosti.

Nas Hrvata i Slovenaca u Primorju je po prilici dvie tretjine cjeloga pučanstva, Talijana po prilici jedna tretjina. Isto tako bile bi dvie tretjine delegata Hrvata i Slovenaca, jedna tretjina delegata Talijana, dva od prvih, jedan od posljednjih. Ovakopak vidjamo, da dvie tretjine stanovništva Primorja, njih preko 400.000, neima nijednoga delegata, a od jedna tretjina, njih preko 200.000, ima tri delegata. Eto i opet pravice austrijske; eto i tu ravnopravnosti naroda „us o Austria“. Tako ona hoće. Tako hoće viši. To zahtijevaju viši obziri. K tomu Talijani su umjereni živali! Oni nehi krivice učiniti Hrvatima i Slovencima nigdje, nikad i u ničem. Ta i kod samih izbora u delegaciju, znajući, kako su došli do trojice zastupnika u Istri i Goričkoj proti dvojici hrvatskih i slovenskih u tih dvih pokrajinah, pokazali su svoju umjerenost i pravdoljubivost prema Hrvatima i Slovencima tim, što su izabrali između sebe ne samo delegate, nego i njihove zamjenike, te prezli posve Hrvate i Slovence. Takova su djeca austrijske vlade. Neka jih! Neka jim! Neće dokle će!

Prešan predlog zast. Spincića i drugova

... Svojem dopisom od 23. februara 1899. br. 3003 vratilo je e. kr. kot. pogl. na Voloskom, uslijed odluke e. kr. namjestništva u Trstu od 23. februara 1899. br. 3615, obćini Kastav molbu od 31. okt. 1898. br. 3513, što ju je, bila upravlila izravno na e. kr. ministarstvo unutarnjih poslova i koja se je, ficala podpre prilikom poplave u akejnim dijelovima obćine. Odbivši molbu reklo se je, da nije mogla biti uzeta u obzir.

Neuvaženje te molbe, moralo je djelovati u istinu je djelovalo jako nepovoljno na obć. zastupstvo i osobito na obćinare, koji su bili poplavom oštećeni; jer je jednaka molba obložena sa prilozima o štetah, bila poslana također na e. kr. namjestništvo u Trstu, jer nije nijedan

pr. st. zastupnik e. kr. političke oblasti došao na lice mjesta, da se uvjeri o istinitosti navoda, i jer se povratkom molbe poslana ravno na ces. kr. ministarstvo unutarnjih poslova, nije navelo nijednog uzroka, zašto se molbe uvažilo nije.

Molbe su se sastavile i upravlile prigodom poplave 19. oktobra 1898., kojom su porezne obćine Rečina, Klana i Lisac, bile jako oštećene.

Štete bile su ustanovljene po predstavnih obćine i po pouzdatih oblasti u zapisnik izvršene, gdje bijahu oštećeni također poimenice navedeni.

U Rečini nastalo je šteta na mli novim i jazima, od kojih imaju mnogi tamošnji stanovnici svoj glavni dohodak; u Lisacu na poljskih proizvodih; u Klani osim na poljskim proizvodima, koji bijahu od vode poplavljeni, također na poljima, koja bijahu razrovana ili sa pijeskom i kamenjem posve pokrivena, k tomu na privatnim i obćinskim zgradama kao i na javnim mostovima.

Najveći dio ostalih porezovnih obćina; mjestne i imovne obćine Kastav, neizuzevši niti pridružene imovne obć. Brgrad, snasle su razne nezgode, imenito loze i to: vraga i studen u proljeću, u vrijeme cvijeta, kiša u nekim djelovima ljeti, dočim je u drugim vladala posve manja suša; peronospora i pepeo, proti kojim bijaše skoro nemoguće raditi u zgdino doba, radl nepogodnih vremenih.

Uz te odnošaje, pokazuje se neobhodno potrebita:

1. izdašna podpora za poplavom od 11. oktobra 1898. jako oštećene prije imenovane porezne obćine i za odnose obćinare, kao također primjeren iznos za javne gradnje, kod kojih nebi se podni-posto imalo pustiti s vida most preko Rečine, među Trnovicom (por. obć. Rečina) s jedne strane i među Ratujani u Hrvatskoj, s druge strane, pošto je taj za obćenje neobhodno nužlan;

2. izdašna izvanredna pripomoć za oštećene vinogradare, da uzmognu spasiti loze za budućnost, kao i podpora za ceste i vodnjake u obćini potrebite, pri čem bi sironašno pučanstvo imalo radnje i za službe.

Na temelju toga i opažajući, da su mnoge druge obćine svih kotara pokrajine Istre bile oštećene po raznim elementarnim nezgodama, kaošto je to dokazano na druge načine molbami obćina, upravljenima na carevinsko vijeće i na razne oblasti.

Postavljaju podpisani prešan predlog: Visoka kuća neka izvoli odlučiti: „poziva se ces. kr. vlada, da se dade najvećom žurbom izvjestiti o elementarnih nezgodah u poreznih obćinah mjestne obćine Kastav i mnogim drugim Istre i da im dade podpre iz državnih sredstava“.

Svoj prešni predlog ima se po § 31. posl. reda uputiti na razpravu odboru za pmtaganje u biedi.

Beč, 25. okt. 1899.

Spincić, dr. Laginja, V. Pfeifer, Zoro, dr. Klaič, Šulc, Einspieler, dr. Gregorec, Borčić, Yuković, Koinig, Povše, Pogačnik, Tekly, Kušar, Biankini, Perić, Skala, Berks, dr. Schwarzenberg, dr. Mettal, dr. Krek, Lebloch.

Ovomu prešnomu predlogu zastupnika Spincića i drugova, dodajemo nekoliko opazaka:

C. kr. vlada predložila je carevinskom vijeću zakonsku osnovu za podieljenje podpora iz državnih sredstava i za dozvolu drugih vjersaja porodom elementarnih nezgoda.

C. kr. vlada pita tom osnovom stanovnih svota za pripomoć sironašnoga pučanstva, uslijed poplava ujeseca septembra 1899. u Dolnjoj i Gornjoj Austriji,

u Solnogradskoj, u Stajerskoj, Tirolu, Češkoj, kao i drugud uslijed raznih elementarnih nezgoda.

Za navedene zemlje, uslijed rečene poplave, pita u sve 3 1/2 milijuna forinti, što za razne pripomoći, što za bezkamatne posude.

Za pučanstvo biedno uslijed drugih elementarnih nezgoda u drugim zemljama pita 450.000 for., što za pripomoći što za bezkamatne posude. Ta svota bi se mogla povisiti za 300.000 for., kad bi bilo nužno, obzirom na elementarne nezgode iz godina 1897. i 1898.

Zastupnici iz raznih zemalja postavili su prešne predloge za podpre postradalim, što neodvisno od vladine osnove, što za to, jer su vidili, da se u predlogu e. kr. vlade nespojine postradali u odnosnim zemljama ili predjelima.

Medju ove spata i Istre. U zakonskoj osnovi se doista spominje „predjele raznih drugih zemalja“, al se nit u njoj, nit u obrazloženju nespojine pokrajine Istre. Znak je i to, kako se naše e. kr. političke oblasti brinu za nevolje našega puika. Nit neznaju za nje; a ako i znaju, nejavljaju to centralnim oblastim u Beču. Svakto zna, kako su trpili raznim nezgodami razni predjeli Istre, samo naše političke oblasti toga neznadu, ili nemare da se za postradale polirnu.

Već i s toga bio je upravo nuždan prešan predlog zastupnika Spincića i drugova. A da je u Istri nevolje, kaže i to, što su također gospoda Talijani postavili prešan predlog za postradale u Istri.

Da se razpravli koli spomenutu zakonsku osnovu e. kr. vlade, toli sve prešne predloge, postavljene za pripomoć postradanim uslijed elementarnih nezgoda, izabrala je zastupnička kuća posebni odbor. U sjednici toga odbora od 26. oktobra, bijahu pozvani i svi oni zastupnici, koji su postavili kakav predlog za pripomoć. Odbor jih je pozvao, da svoja obrazloženja podnesu pismeno na izvjestitelja odbora, zastupnika Leopolda Steinera, da uzmogne stvar proučiti; i postaviti nužne predloge.

Zastupnik Spincić obrazložio mu je ne samo svoj predlog obzirom na mnoge porezne obćine Kastavske, nego također obzirom na razne druge obćine u Istri, u koliko bijaše izravno ili neizravno obavjesten.

Dobio je molba za carevinsko vijeće ili za ministarstvo unutarnjih poslova od obćina: Baška, Punač, Dobrinj, Buzet, Marežice, a naknadno i od Vrbnika i Dubavnice, te jih je izručio, kamo bijahu upravljene, i porabio za izvjestitelja odbora za pripomoć postradanim.

Nadamo se, a ne bez uspjeha, da kako predpostavljaću, da si naše političke oblasti budu dalek truda, da izvjestio o stanju onako, kako jest; da opišu, odnošno potvrde štete i biedi uslijed njih nastali, uslijed raznih nezgoda u mnogim predjelima naše pokrajine.

Iz njekih strana javljaju, da ni nemare prosiiti za podporu, premda su postradali uslijed nezgoda. Nemare za to, jer je već druga e. kr. vlada podpre, što jih je uslijed zagovora naših zastupnika, doznačila, izručila obćinama, i posve talijanskim, pristranim, pak su ove dielne podpre u svoje crne i gadne političke svrhe, svojim šlehim pristasom, a ne onim, koji bijahu u istinu potrebni.

Slav. kršćansko-narodna sveza napram novomu ministarstvu.

Prigodom razprave u carevinskom vijeću dne 20. oktobra t. g. o programu novoga ministarstva, dao je predsjednik

„Slavensko kršćansko-narodne sveze“, zastupnik dr. B. u. t. sledjući izjavu: Visoka kuća! U ime „Slavenske kršćansko-narodne sveze“ časim se učiniti ovu izjavu:

Mi izjavljujemo, što smo više puta imali prigodu, da naglasimo, da je slavensko sveza odlučila i unapred solidarno postupati sa strankama desnice, sve dok se njezin zajednički program ostvari. Mi smo uvijek nastojali, da sudjelujemo u normalnim parlamentarnim prilikama i spravi smo, da i u napred sudjelujemo plodnoj i uspješnoj parlamentarnoj djelatnosti. Mi smo sa svoje strane uvijek nastojali, da pospejemo pošteno sporazumjenije izmedju stranaka, koje se bore, te da se uspostavi narodni mir. S druge strane ne možemo, a da ne izrazimo svoje duboko sažaljenje, što se jezične naredbe za Česku i Moravsku hile bez ikakova uslova dignute (Povladjivanje), dok je bio glavni zadatak vlade, u interesu održanja državne vlasti, da uredi pitanje jezično u svim kraljevini i zemljama, na temelju ravnopravnosti, zajednične ustavno svini narodom Austrije (Povladjivanje).

Mi ćemo s toga sve upotriebiti, da se borba jezična konačno odkloni i da se čim prije dođe do rješavanja jezično-narodnog pitanja. Ali smo uvjereni, da se praktičnim potrebama, u pogledu uredovnog jezika kod sudova i upravnih ureda, samo tada može zadovoljiti, kad se vlasti budu sveđer držale načela, da se nad sve moraju uzeti u obzir potrebe pučanstva, te, kao svojom pozitivnom dužnošću, smatrane, da se u vanjskom i unutarnjem saobraćaju posluže jezikom stranaka. (Tako je! Bravo!)

U pogledu kulturnih potreba mi smo uvijek zagovarali stanovište, da se u školi mora gojiti uzgojna djelatnost i religiozno moralno čuvstvo. (Povladjivanje); u isto doba držimo se čvrsto toga, da glavni uvjet pravog uzgoja stoji u tome, da on mora biti podijeljen odnosnim učenicima u njihovom materinskom jeziku. (Povladjivanje).

Pošto smo već izjavili, da je naša namjera sudjelovati uspješnom i plodnom parlamentarnom djelovanju, mi smo time mislili, da se naše sudjelovanje proteže i u tom smislu, da se mora imati pristojni obzir prema državnim potrebama, toliko pogledom na vlastni položaj sveukupne monarhije, kao i pogledom na potrebe ove polovine.

Mi smo na posliedu upravni odlučno sudjelovati izjavljajući zavedene pomoćne akcije, saniranju šteta, prouzokovanih usljed elementarnih nepogoda i doskočili ekonomskim potrebama pučanstva, ali očekujemo, da vladi bude pošto za rukom ne samo u ovom pogledu, već u obće, da njezini organi budu postupali prema pučanstvu bezpristano i naklono. (Živo odobravanje.)

DOPISI.

Višnjani, mj. novembra. Nametnuti upravitelj Mianić, pitu od bivšeg obč. tajnika iznos kr. 7, kano pristojbinu lične dohodarine za l. polugodište, jer da porezni ured utjerava toj iznos od njega. Kad izjavi, što će s tim novcem, moći će ga dobiti, sasvim da je platio dne 8. jula ove godine 6 kruna poreznom uredu pod čl. 220 za l. polugodište. Još ćemo upozoriti računara iz Piana, da se lična dohodarina plaća semestralno, a ne mjesečno i da se nešto hoće i za tajničku službu. — Buduć naš župnik obolio (namo da da ga srevišnji brzo povratiti crkvi i puku), obč. upravitelj bez njegovog znanja i privole (ovdje prenućamo više stvari), obratio se biskupu Flappu, da predade ured mansionaru. — Talijancu Palaoro, jer da će bolest duže potrajati (sic?) i Biskup pristao, a neka sviat sudi, kakav je utisak taj neposivij talij. postupak imao učinili, te ogorčiti i preseneliti vriednog župnika! Mansionar je duzan, da pomaže župnika, ali Palaoro nije nigda držao župničke knjige, a župnik od njega nema ni danas, Bogu hvala, u tomu potrebe, jer radi u postelji a neki obližnji župnik, kad treba, dolazi mu da obavli što on nemože. Župnik nije pitao zamjenika, a Palaoro, nepoznajuć hrvatskog jezika, nemože svakog niti izpovjedati.

Politički pregled.

U Pali, dne 8. novembra 1899.

Austro-Ugarska. Nakon osam-dnevnog odmora započelo je carevinsko vijeće opet dne 6. t. mj. zasjedati. U sjednici od ponedjeljka,

razpravljalo se o ukinuću § 14. državnih temeljnih zakona. U tom pogledu bijahu podnesena dva predloga; jedan naime, da se posve ukine rečeni paragraf i drugi, da se ga ne smije upotrebljavati nego u skrajnjoj potrebi. Predsjednik ministarstva grof Clary izjavio obzirom na ovaj opsjednji predlog, da u predlogu nije jasno rečeno, kada bi se vlada mogla poslužiti onim paragrafom, te da će vlada označiti svoje stanovište u odobru, ako mu bude taj predlog izručen. Predlog taj bijaše proglašen prešnim, te izručiti posebnom odoboru od 48 zastupnika.

Jučer, ne bijaše sjednice, jer se je htjelo dati vremena odoboru, koji pretresuje vladinu osnovu o ukinuću novinarskog biljega i biljega na koledare. Taj odbor radi živo, te ima nade, da će već novom godinom biti ukinut novinarski biljeg. U današnjoj sjednici predložiti će ministar financija državni proračun a ministar predsjednik odgovoriti će na nekoje interpelacije, tičuće se zadnjih nemira u Českoj i Moravskoj, radi ukinuća jezičnih naredaba. Dne 5. t. mj. primilo je Njeg. Veličanstvo grofa Clary-a u Budimpešti u audienciju. Na večer istoga dana vratio se je ministar u Beč.

Glavno glasilo mladoteskkih zastupnika „Narodni Listy“ piše, da se nemože govoriti o trieznom i mirnom radu u carevinskom vijeću sve dole, dok česki narod nezadobije zadovoljstina za nanesenu mu krivicu. Vlada bečka da se ljuto vara ako misli, da će oslabiti ili uništiti odpor českoga naroda protivu sustavu, kojega ona zastupa i brani. — Nagodba izmedju Hrvatske i Madjarske produjiti će se po svoji prilici jednom privremenom odredbom na godinu dana.

Srbija. Srbski kralj Aleksander boravio je ovih dana u Beču. U obće je palo svakomu u oči, što car i kralj Fran Josip nije ni dočeka ni primio mladoga srbskoga kralja, kod kojega je bio u posjetu jedini ministar izvanjskih posala grof Goluchowski. Tu hladnoću austrijskog dvora napram kralju Srbije tumači se tako, što su visoki austrijski krugovi ogorčeni na srbsku vladu radi posljednjih progona srbskih radikala.

Bugarska. U Bugarskoj boravio je dulje vremena jedan ruski viši častnik, da prouči postojeće prilike u bugarskoj vojsci, pa da podnese u tom proučavanju izvješće koli knezu Ferdinandu, toli ruskoj vladi.

Rusija. Ruski car Nikola ima stići danas u Pottsdam njemačkomu caru u posjete. Car Nikola ostali će ondje sam jedan dan. Tomu posjetu pripisuju veliko političko znamenovanje.

Englezko-transvalski rat traje još uvijek. Englezi dobiše batina. Većina naroda želi sreću transvalskom oružju, jer se lamošnije stanovništvo bori protiv nasilničkih za svoje domovine slobodu.

Franina i Jurina.

Fr. Ca da j' sal talijanski pop Franca va Beč studijati?

Jur. Vero, da će sada studijati za biskupa. **Fr.** Ma će ga bito videt kada se bude po Poreče s talijanskimi kanoniki setali!

Jur. Ja, s onemi, ki su mu bili na piru. **Fr.** Ter su bili najbrže i presvili. **Jur.** Bravo, sva talijanska šinjorija iz Poreča.

Fr. Voloski, Opatijski i Lovranski sarenjali su da se počeli beći spravljati za novo kazin.

Jur. Pravo imaju, kada su prvega dobrašno prodali.

Fr. Ne bore se varamente nepojadaju ne. **Jur.** Ca bi se pojedali, ter je mogio još i huje pasati.

Fr. Namor je: beći su jušo šli po vragu, ma intanto su imeli kazin.

Domace i razne viesti.

† **Nadbiskup Rajčević.** Prošloga petka preminuo je nakon teške bolesti preuz. gosp. nadbiskup Rajčević u Zadru, providjen sv. otajstvi za umiruće. Pokojni nadbiskup rodio se godine 1826. u Dubrovniku u rod. 1891. bijaše imenovan nadbiskupom u Zadru i metropolitom Dalmacije. Proše godine proslavio je svećanim načinom 60godisnjicu svoga misnikovanja.

Pokojni nadbiskup Rajčević izjavio je u svojoj biskupiji i po čitavoj Dalmaciji prošle godine veliko ogorčenje medju pukom, osobito medju svećenstvom tim, što se je bio postavio na stranu protivnika uporabe u crkvi naše narodne svatnje, t. j. protiv uporabi glagolice u službi božjoj. Svevišnji neka mu podieli vječni pokoj!

† **Ivan Varl.** iz Doline dolazi nam tužna viest, da je tamo preminuo prošloga ponedjeljka župnik-dekan velec. g. Ivan Varl u najljepšoj mužkoj dobi. U nedjelju propovjedao je još u župnoj crkvi a u ponedjeljak u podne naglo oboli te preminu nakon 24 sata.

Pokojnik bijaše rodona iz Kranjske, služio je u raznih krajevih tršćanske biskupije napose u našoj Liburniji ostavio je iza sebe najbolji glas.

U Dolinu došao je kao župnik prije 6 godina i tamo si pridobio srca svih svojih čestitih župljana. Bio je i sam vrlo čestit i ljubezan, od svih stovan i ljubljen i kao svećenik i kao rodozljub. Radi toga i pluću nad njegovim preranim groboim ne samo njegovi župljani, već i mnogobrojni prijatelji i znanci sirom tršćansko-koparske biskupije.

Svevišnji neka podieli vječni pokoj duši čestitoga pokojnika!

† **Ivan Dugulin.** Pod konac prošloga mjeseca preminuo je velec. g. Ivan Dugulin, župnik u Ajdovšćini nakon duge i teške bolesti providjen sv. sakramenti. Njegovim znancom, saučenicom i prijateljem u Istri preporučamo ga toploj molitvi. Vječni mu pokoj!

† **Ante Ribarić,** ojac rodozljubne braće Ribarić u Trstu, umro je u Vodicali prošlih dana. Pokoj mu duši!

Unesen u listu odvjetnika. Dne 30. oktobra unesen je u listu odvjetnika g. dr. Anton Antončić, odvjetnik u Krku. G. dr. Antončić preuzeo je dne 1. t. mj. odvjetničku pisarnu od presvj. g. doktora Dinka Vitezića, odvjetnika itd. u Krku.

Pedesetgodisnjicu svoga blagoslovnog djelovanja u Trstu slavio je dne 6. t. mj. u tršćanskim i istarskim slavenskim krugovima dobro poznati slovenski rodozljub i veleposjednik, g. Fran Zilko. Odsutnoga rodozljuba pozdravise tršćanski rodozljubi onoga dana sličnom brojajnom čestitkom, kojoj se pridružuje i naše uredništvo u imenu istarskih Hrvata i Slovenaca.

Imenovanje. Gosp. Josip Sever, do sada pisarnički vjezbenik kod e. k. zemaljskega suda u Trstu, imenovan bijaše kancelistom kod kotarskoga suda u Voloskom.

Novim kanonikom za Motovun bi imenovan Talijanac Angelo Palaoro, poznati dopisnik talij. lista.

Što će postati predsjednikom prizivnoga suda u Trstu? Nedavno smo javili, da su kandidati za mjesto predsjednika prizivnoga suda za Primorje sa sjelom u Trstu gg. Mihovil Urfančević, predsjednik zemaljskoga suda u Trstu i dr. Gertscher, predsjednik prizivnoga suda u Zadru. Sada se opet glasa, da bi mogao postati predsjednikom toga suda, odelni predstojnik u ministarstvu pravosudja, presvj. gosp. dr. Ferdinand Schrott. Nu dvojimo, da će se ova posljednja viest izpuniti, premda bi bila

živa želja svega dobrovoljskoga pučanstva Primorja, da se izpunji.

Ako smo dobro obavješteni, neće od trojica imenovanih za sada nijedan zagešiti stolu predsjednika prizivnoga suda u Trstu, jer da si je bivši predsjednik i sadašnji upravitelj ministarstva pravosudja g. dr. Kindzger pridržao to mjesto, što bi značilo, da nekini dugo ostati u Beču.

Položio zastupnički mandat. Državni i zemaljski zastupnik gorickih Slovenaca, g. prof. Alfred Coronini, položio je dne 31. oktobra mandat za državni i zemaljski sabor.

Taj svoj korak opravdava g. prof. time, što su nastali nesposni odnosaji u obće, napose u Goricko, što nije posve vjest slovenskomu jeziku i što se nećući posve zdravim.

Pravi razlog tomu koraku g. grofa Coronini-a bit će bez dvojbe nesretni razdor u slovenskoj stranci na Goricko, koji je nastao ovo par zadnjih mjeseca i koji je prava neregica za našu slovensku braću u susjednoj pokrajini. Mi žalimo duboko, da je do toga razdora došlo i da se ga šće to više širi i razdržiće na ušjemu i radost našim narodnim dušmanom i njihovim pokroviteljem, a na našu narodnu sramotu i pogubu.

Kad bi naša slovenska braća na Goricko htjela uvaziti našu molbu, da se naimo složje i ujedinje u narodnoj borbi protiv silnih dušmanoma; zaljublani bi im bio sv naš narod, komu bi izkazali tim neizmjerne uslugu.

Na učiteljsku u Kopru zavladao je opet mir i red! Povratkom talijanskih djaka na e. k. učiteljsku u Koprnu, zavladao je na tom zavodu opet — za neko vrijeme mir i red. Talijanski djaci držali su se dugo vrijeme u opoziciji ne samo protiv slavenskih saučenicom, nego i protiv većini profesorskog zbora i protiv samoniu ravnatelju. Ovaj je — kako smo već javili, sva sredstva upotrebio; da sklone talijanske djake na povrtak u školu, no ipak nije uspio. On se u toliko, ponizio pred timi djaci, da je iste dao tražiti po stanimi i moliti ih, da se povrate, pa ipak ostavši svi njegovi korici bezuspješni. Jedino posredovanju poznatoga radikala na istarskom saboru, zastupnika i odvjetnika Benatti, nuade g. ravnatelj Markelj da zaluhvi, što su njegovi ljubimci položili oružje, te pobjedonosno opet došli u školu.

Mi neznamo dotuše, kakve su uvjete postavili djaci ravnatelju, a kakve on njima, no sudeć po dosadašnjem izkustvu, talijanskim dijakom neće se dogoditi ništa, pa trpio ugled profesora i ravnatelja, te školski žapt koliko mu drago. Talijanski djaci e. k. učiteljska u Koprnu mogu dakle i nadalje demonstrirati u velikom talijanskom duhu; oni mogu i nadalje vrijetjati i izazivati slavenske djake onoga zavoda, njima se nemože i neće dogoditi ništa, dok imadu za sebe nekoje zaprižene profesore, g. ravnatelja i političkoga radikala g. Benatti-a!

Blagdan „Svih Svetih“ proslavljen je i ljetos svećano i pobožno svuda, u katoličkom svijetu. Tužna srea sječali se živuci svojih milih pokojnika, te im posvećivali vruće molitve za spas duša njihovih. Na grobljima sakupljale se hiljade pobožnog naroda; da si pjesmom tužaljčnom ili molitvom vrućom od Svevišnjega izprose milost za svoje pokojne, koji ležahu od nas kakvu pomoć.

Obćinski izbori u Zulinju uništen. Iz pouzdana izvora doznajemo, da je r. kr. najinstitivno u Trstu uvazilo utok nekih žulniških občinara, protiv nedavno objavljenim občinskim izborom. Formalna pogriješka bijaše potinjena kod izbora u sli. tielu i tako je vlada unistila izbor za sva tri tiela. Nadamo se, da će buduć izbori proći bez burbe i izmedju onih, koji su jednog jezika, te istih jezika.

Talijansko narodno oružje u Primorju. Već je tomu oko 15 dana, da se je progolovo, kako su istarski talijanasi u glasovitom gradju Buj, htjeli junacki podprasti jednoinu svomu sugradjanu! U tom talijanskoim gneždu jesu naime dvoj str. nke gospodstva ili liberalna i seljačka ili kopačka. Jedna drugu mri iz dna duše, premda su jedni i drugi, jedne iste narodnosti. Bujski kopaci radi bi se naimo osloboditi svojih gospodskih gospodara, koji zanemaruju dusevna i telesna koristi puka; leće za nedostizivimi politickimi idejama. Bujski kopaci žive, bi rado u miru i u slogi sa hrvatskim seljakom one okolice, ali ga u tom priče zaprižena gospoda, koja bi htjela, da miru, prižire i proganja sirotu našega seljaka, koji trpi i stenje pod gospodskim jarmom; kano i talijanski seljaci.

Medju prvaci seljačke stranke u Bujam, analozi se i tamošnjim odvjetnik dr. Franco, kojega mrze baš radi toga bujska gospođa. Ovomu liječu su se bujski laž-liberalci osvetili istarsko-talijanskim narodnim oružjem prije kakvih 15 dana. Poslali su mu naime u dvorištu iza nizažnih vrata kuće napunjenu petardu ili praskavicu. Fitičij (mika) izgorio je do skuljice, kroz koju bijaše provučen. Reč bi, da se je sam pogasio, jer bijaše skuljica pretisnuta.

O nalazu te praskavice bijaše obavještena mještina oblast. Praskavica odpremiše u Pulu, da se ustanovi čime bijaše napunjena. Ako smo dobro obavješteni, bijaše ta praskavica napunjena dimnitom, pak da se je nesrećom upalila, bila bi stalno potresla do temelja starinske kuće slavna talijanskoga goveda. O tom atentatu na talijanskoga prvaka u Bujam, sude talijanski historij. Primorja, što nam je dokazano, da se strame za to junacko djelo najradikalnijih Talijana Istre. U ostalom, mi još nisimo izgubili posljednju nadu, da ćemo danas sutra doznati od brbljave porečke „babe“ golu istinu o tom najnovijem junaku istarskih Talijana.

Iz sudnice u Regione Giulii. Béz komešta pribrojujeno:

I. S u d a e: (izpituje svjedoka) Dove si trovava lei in quell' incontro?

S v j e d o k: Da njim istinu rečem, gospodine sudče, bio sam na svojoj potrebi.

S u d a e: (diktira zapisničaru) In quell' incontro io mi trovava precisamente nella propria località detta „Potriba“.

II. S u d a e: izpituje optuženog: Come si chiama?

O b t u ž e n i: x. y.

S u d a e: Nome del padre.

O b t u ž e n i: Od z.

S u d a e: Nome della madre.

O b t u ž e n i: Je umrla.

S u d a e: (diktira zapisničaru) fu Merla.

III. Vjerovnik pita zapljenu i procjenu dužnikovih pokretnosti, a medju ostalima i „volovskog siena“. Sudac dozvoljava talijanskim zaključkom zamoljenu zapljenu dužnikovih pokretnosti, te medju ostalima i „del fieno di Volosca“.

Uredništvo prima i pribrojuje:
Br. 300/Pr.

Slavno uredništvo „Nasa Sloga“ u Puli.

K vesti donešenoj u 38 broju „Nasa Sloga“ pod naslovom: „Također pri nos K ravnopravnosti u Primorju“, molim slavno uredništvo, pozivom na § 19. listovnog zakona, uvrstiti u prvom budućem broju „Nasa Sloga“ na istom mjestu, na kojem bijaše rečena vesta iskana, sljedeći:

Izpravak:

Nije istina, da nije bio kažnjen uapšeni talijanski svećenik od c. kr. političkog komesara; već je istina, da je bio osuđen spomenuti svećenik, u smislu patente za kućarenje na globu od 25 forinti i na gubitak kod njega našavši se zlatnih predmeta, te da je uložio protiv tog osuđi utok na c. k. namjesništvo.

C. kr. kotarsko poglavarstvo
u Vološkom, 3. novembra 1899.

Fabiani,
c. kr. namjesnički savjetnik

Sjuzbeni jezik naših šaronjaka. Imade ljudi u Istri, koji još uvijek misle, da je talijanski jezik jedno spasujuć jezik. Istih nazora su oslobit oni, koji se nalaze u kakvoj talijanskoj službi, ili koji su više ili manje ovisni od talijanske gospode. Ovi i ovakvi drže se, da su nešto višega i odličnijega, ako sa gospodom ili sa oblasnim talijanski govore ili dopisuju. Ta vrijedi navlastito za župane ili delegate, u onih selih ili poreznih obćinama, koje su prikružene kojoj talijanskoj gradskoj obćini. Ti delegati jesu obćino naše krvi i našega jezika i govore u obitlji i u selu hrvatski, ali sa gospodom u gradu govore i pišu — ako znadu — samo talijanski. Njima se čini, da je to nešto plemenitijega, nešto uzvišenijega. Ali da čuješ njihovu talijansku, ili da čitaš kakav njihov talijanski sastavak — paknuti ćeš od smieha. Ti jadnici misle hrvatski, pak prevajaju, kako znadu na talijanski. Naravski je, da izjadju pri tom često veliki nesmisli. A jezik? da te Bog očuvao!

Jedan primjer takove službene talijanske jednoga delegata na puljstini i miljenika-podestolova, podajemo eto našim čitateljima, da se od srca usmjiju, kako smo se i mi smijali. Za one, koji nerazumiju talijanski, navedajmo ovo sadržaj tog sastavka. To bi imala biti nekakva preporuka na c. kr. ravnateljstvo financija u Trstu, da se dade prodaju duhana čovjeku, koji je 30 godina imao za to dozvolu, ali mu ju c. kr. financijska oblast

u Puli oduzela. Eto sada tog glasovitog spisa, da ga sačuvamo od propasti i našinu potomkom za dokaz talijanstva puljske okolice god. 1899.

Nro. 222
All'Inclito I. R. Direzione superiore di finanza e S. M. in Trieste.

Dalla parte di questa Delegazione Comunale di

Si li fece il richorso, Inclito I. R. directione superiore di finanza e S. M. che

ha veverano, il apalta in circha anni 30 in nostra Comune in censuario per cio, si di chiara che Inclito I. R. di rizione superiore di finanza in Pola ge ga il portallo via nel messe di 23 Giugno 1899 il apallo.

Per cio, si prega Inclito I. Pr. dizione superiore di finanza in Trieste che lacasa di e in centro di paese e gli sonno il tutto popolo in contrario che il sudetto non ha il apalto per cio, si prega di versare il sudetto il apallo.

il 20. Agosto, 1899.
Delegato Comunale

Plsu iz Buzeta: Našem rodoljubu i siromalju Ivanu Gržiniću pokojnog Bastijan iz Koserige kod susjednih Račica (obćina Buzet), izgorjela je ljetos kuća, koja nebijase osiguravana. Posto je on čestit rodoljub i veliki siromah, preporučamo ga milosrdnim osobama.

Biskup Dobrila, predobri otac istarskih Hrvata, ostavio je dovoljnu svotu za utemeljenje hrvatskoga konvikta u Pazinu. Da se je po njegovoj mudroj glavi onda sagradio u Pazinu hrvatski konvikt, u kojem je moglo živjeti barem 100 naših junacića, bila bi se tadajnja njemačku gimnazija u Pazinu pohrvatila! Nu velika biskupa snagde smrt, a njegov nasljednik, biskup Glavinu, podignu (hrvatski?) konvikt u Trstu. Je li to odgovorno želji velikoga pokojnika? Po kojem zakonu ili po kojem pravnom pojmu mogla se prekršiti njegova sveta volja? Jesu li izvršnici Dobriline oporuke odabrali Trst mjesto Pazina s političkih, religioznih ili pedagoških razloga? Zelimo znati, hoće li sadajni biskup, A. Strk, koji je Hrvat, koji je Istranin, koji bijaše ljubimac velikog Dobrile, hoće li sada, kad imamo hrvatski gimnazij u Pazinu, premijeti hrvatski konvikt na hrvatsko zemljište?

Jedinstvo.

Zaruke nadvojvodkinje Stefanije. Novine javljaju, da će se nadvojvodkinja Stefanija sasvim sigurno u novemburu zaručiti sa grofom Lonyay-em u Londonu. Grof je po zanimanju diplomat, te ima 36 godina. Nadvojvodkinja Stefanija poznala je grofa još kao djevojku. Grof Lonyay već tada bio zaljubljen u nadvojvodkinju, a kad se je ona udala, oćupulovao je u Afriku. Nakon svog povratka bio je dodieljen poslanstvu u Rimu, gdje se je nadvojvodkinja Stefanija sastala s njim pred nekoliko mjeseci. Grof Lonyay boravi sada na svom imanju u Buday-Ollaszu u Ugarskoj. Dne 22. novembra imade se obaviti vjenčanje u Londonu, a prije toga će grof preći s kalvinizma na katolicizam. Car i kralj Fran Josip da je već dao dozvolu za taj brak.

Prodaja njemačko-talijanskog kazina u Opatiji. U trčanskim talijanskim listovili čitamo oglaš podpisao od odvjetnika dr. Stoglava Costantini-a na Vološkom, kojim javlja, da se slavlja njemačko-talijanski kazin u Opatiji na javnu dražbu ili po domaću pod bubanj.

Nebi li, nas prijatelji „Koseriča“ od tamo o toj dražbi obistinje izvestio?

Ynska klauzula u pomorsko-trgovackom ugovoru, izmedju Austro-Ugarske i Italije, imala bi biti u budućem ugovoru dokinuta. Iz Beča javlja nama, da je upravitelj ministarstva trgovine dr. Silbald izložio komesaru talijanskoga odjelka izložbe jestbina u Beču pl. Silombertu, da će ova nesretna klauzula kod olnovne ugovora sa Italijom izpasti, jer da ona čini Austro-Ugarskoj potškoća sa Francezkom i Španijom. Iz Rima potvrđuje se gozija vest i da su tamo juve pripravni na dokinuce zlokobne one klauzule.

Novo Višnjansko denuncije. Nametnuti upravitelj Mianić, poslao župnika uredina u formi dekreta (o dopisu njega govora) da mu prijave pojedine slučaje, kad koja žena, a ne baba Dušica Nardin, srbijka iz Križa, a sada influente, persóna nel partito italiano, donese diete na krštenje i to odakd je on upraviteljem. (Zasto ne prijme? — Upij slagara). Župnik u Bačvi povratio dekret (drugi, čuveno, bacil f spisim) a „commissario imperiale“ (tako ga prozvaše Višnjanci) upravio f u l m i

a n i n i raporat na kapetanat, gdje su se našla svako nasmjajli. Župnik je dužan kršiti slako diete, a on šalje statistički izkaz rođjenih i umrlih kapetanatu, a ne obćini, a svaki je roditelj vlastan pozvati koju primalju hoće, bez dati računa, u župnik nije politički agent. Kad obćina hoće da svi imadu obć. babu, nek postavi dovoljan broj i sastavi izkaz siromaha, koji se ima ponoviti svake godine, te slati primalju na svoj račun a ne oslanjati se na izkaz sastavljen više godina natrag i predbaciti siromasim, da se žene, kako se je usudio uljudni: Picanac Bradese to učiniti jednomu iz sela: Radosi. Nešto više uljudnosti sa strankama: g. Picanac i Siromastvo nije nikakova sramota.

Novo maslno uručivanje talij. spisa. Buduć da neki Hrvat u Višnjaju nebijase primili talijanski spis od obćine, obć. redar sa oficirskom sabljom, iza nekoliko mudrih višnjanskih primjetaba naslovniku da pozna je talijanski, nariče mu na stol spis i ode — s nepovratnom dostavnicom. Taj novi talij. način uručivanja zaslužuju da bude u višnjanskom teatru donešen. U ostalom bi proli takovom nasilju prikazana pritužba, i iznatiželjni smo, kad će te komedije prestati.

I opet Višnjansko denuncije. Župnom uredu u Bačvi, poslao nametnuti upravitelj Mianić, izvadak rođjenih g. 1879. za slučajne izpravke. Našav imena izkrivljenja, kano Sinočić u Sinočići, Ziković u Nicovich i t. d., župnik poslao izvadak takovo predsjedništu ministarstva, da se vide talij. zloporabe uredovne vlasti (a takvili ima na pretek) — Mianić zapitao izvadak, a župnik odgovorio. Usupnuti „Aurelio“ odmah tužbu na poglavarstvo, koje nevidi slučajno župnikovog odgovora, pozvalo ga k sebi no tu se je vidjela onda — talijanska denuncija (zasto ne kleveta? Upij slagara). — Mislimo, da je već krajno vrijeme, da bude tim denuncijama kraj i da vladu postavi zakonito zastupstvo i to auburnalno stanje ukine, kako je — u dužnosti.

Prodaj obćinski put. Nametnuti obć. upravitelj Mianić u Višnjaju, prodao nekomeu Talijanu (a za nisku odštelu) jednu ulicu za gradnju mesarnice. Bez dozvole starije vlasti, nemože toga uraditi ni od obćinara odabrano zastupstvo, a kamo li „brivremet“ upravitelj. Čega ćemo još doživjeti?

Iz opatije javljaju nam, da je pjev. tamb. društvo „Lavor“ obdržavalo izaurednu skupstinu, na kojoj se je dosadašnji predsjednik gosp. Augustin Rajčić, mjestimi učitelj, zahvalio na časti predsjednika. Skupstiniari izabraše jednoglasno g. Jakova Justiča novim predsjednikom.

Čudotvorna moć ruskoga rablja. Moć ruskih rablja osjeća se zbija na obalama Adrije, i to ne na slavenskoj strani, već na talijanskoj. Tko to nevjeroje, neka pogleda „Piccolo“ i „Popolo Istrino“, pak će vidjeti oglaš petrogradskih tvornica cirliceom tiskane. Veseli nas, da talijanske novine na zaziru više od cirlice, te bilježimo taj događaj kao početak opamećenja.

Za uknuće novinarskog biljega. Tiskovni odbor carevinskoga vieća zaključio je u svojoj sjednici dne 7. t. mj. jednoglasno, da se preporuča vieću na odobrenje vladinu osnovu, kojom se ima ukiniti biljeg na novinah i koledarih. Taj predlog odhoda doći će sa osnovom čim prijē u vieću na razpravu.

Potvrđen savez. Cesarska vlada potvrdila je savez slovenskih te istarsko-hrvatskih obćinskih nadelnika.

Iz Kustva nam pišu koncem oktobra. Bit će kakve dvie godine, što je k nam došlo kapelanovati častni gosp. Ivan M a n d i c. Mi smo ga, liepo primili i kao domoročca i kao rodoljuba, tim više, što ga je pretekao glis kao vrstna propovjednik i čestila druga. Taj nas glas dije prevario, jer u najkraće vrijeme svoga bivanja medju nam, stekao je g. Mandić obće simpatije. A sada, posto ga puk zvaniho, mora se od nas dieliti! Premješten je u Završje kod Oprtija, kamo se jur podao predproste nedelje. Od svojih bližnjih prijatelja oprostito se prijateljskom zalbom na kojoj se sakupilo 10 for. i 10 g. za Dječko pripomoćno društvo u Pazinu; od naroda klastavkoga oprostito se svečanom službom (božjoni), kojoj je prisustvovao čitli pak.

Iz Kastva pišu nam koncem oktobra. Dne 24. pr. mjeseca posjetio je naše mjesto c. kr. namjesnik iz Trsta. Došao je: Volškoga u pratnji svoga tajnika Sjajnoga dočeka nije bilo, jer uz školsku djecu i službene osobe, nije ga nitko ni

dočeka, osim nekoliko radoznalih ženskih glav. Posjetio je najprije crkvu, pak ve mjestne škole, gdje je činio da se mladež izpituje, te kako doznajemo, izrazio se veoma povoljno o našim školam. Zatim podao se u obćinski ured, gdje je primio deputaciju obćinara iz Srdocih, a onda razgledav grad, uputio se k mjestnom dekanu na objed. Okolo dva sata po podne prosliedio put u Sv. Matej i Klana, pak kasnije put Jelšana itd. Tih, kako je došao, tako je i otišao. Narod nije mu pravio bućnih ovacija, jer nema se čemu od njega nadati.

Hrvatski jezikom bio je prisiljen da se služi u Sv. Ivanu od Sterne obć. upravitelj Mianić pri izboru župnika. Kad je nužno, mora se klanjati tomu jeziku, a i još će se taj „puro sangue italiano“!

Postala. U Višnjaju bilo je predano na pošti preporučeno pismo, u komu bijaše petać, bez da je s vani to bilo naznačeno. Naslovnik u Z. Dobo pismo ali bez novaca, te u dobroj vjeri uništio omoč. Stvar bi prijavljena.

Pozor! putnici za Ameriku! Amerikanski „Narodni List“, koji izlazi u New-Jorku, u br. 37 upozoruje putnike, koji se sele u Ameriku, da se čuvaju firme Pirelli u Trstu, odnosno Cargnelli na Rieci.

Plemenito djelo. Sveučilišni profesor u Zagrebu dr. Martin Stiglić sagradio je o svom trošku školsku zgradu u Praputniku. Na tom patrioćnom djelu narod se je srdačno zahvalio.

Sveučilišni djaci iz Dalmacije u Zagrebu. U hrvatskih novinah čitamo, da se je ove godine upisalo neobćeno mnogo djaka na sveučilištu u Zagrebu. Sve su to kršni mladići, koji upadaju svakomu u oči i tim što nose crven-kape, koje će i unapried uvijek nositi.

Plodan trs. U vinogradu gospodina Mestrovicia u Benkovcu u Dalmaciji, bijaše ove igralbe trs sa 297 grozdova. Preko pedeset grozdova bijahu tako veliki, da su presizali duljinu od pol metra. Profesor Nimira fotografirao je trs i poslat će fotografiju na parizku izložbu.

Društvene vesti.

Predstava štetantske družine u Puli. Ovo mlado društvo davalo je dne 3. studena šaloigru „Talijanski nezadur“.

A znadete li vi talijanski? Ne! No, nije Stete. Ta sa našim lijepim hrvatskim jezikom, u kome nema ni mrvice pretvaranja niti sarlatanstva, no čista i postena riječ, dolazeća iz srca k srcu, možemo daleko stići. S tim po prilici riećima zaključila je Marica šaloigru.

Ulogu ovu odigrala je gica. Jurkotić upravez uzorno. Sa takvom vrstnom silom može se družina ponositi, jer bi služila na čast i većim pozorištima. Ostali svi su bili posve na svom mjestu, te u svojom vrstnom igrom izazvali silu smieha. — Kmet-nadelnik Korenić, bio je valjan i junačan u obrani svog jezika, te je dostojno riješio svoju zadaću i posteno namučio sa zatvorima g. Gailhofer u ulozu Preleca, koji je također svoj dio posteno odigrao. G. K. je sasna vjerno predstavio seljaka Jožeta i vjesto prikazao podli karakter šarenjaka, a i g. Pavešić kao Tonin bio je nu svom mjestu. Postenog seljaka Jovanina glavom je g. Kanderuš vrlo liepo, i sa svojim čitanjem talijanskoga spisa, pobudio obće smieha. Ulogu ispićulture fanta, naravski je prikazao g. Rieger, ako prem je prvi put stupio na pozornicu. G. Marjanović kao obćinski sluga ili historioša štali, sa ono par rieći dobro se riešio svog zadatka.

Tečajem večeri udarao društveni tamburaški zbor na obće zadovoljstvo birani program, te je pokazao, da se uz dobru volju i redovitu vježbu može uspjeli do liepog uspjela.

Ples je bio živahan do kasnije dobe, te se mladež mogla dovoljno razigrati.

Velika tamburaški zbor u Puli priredjuje u nedelju dne 12. studena u dvorani „Prvog istarskog skokola“ koncert sa prostom zabavom. Uložnina po osobi 20 novč., za obitelj 40 novč. Početak u 8 sati.

Javni sastanak. Za nedjelju dne 12. t. mj. u 4 sata poslije podne urekao je odbor političkoga društva „Edinost“ javni sastanak u Rojani u j. IV. izbornom kotaru trčanskog okolice. Sastanak biti će u prostorijah tamošnjega konsumnoga društva.

Godišnja glavna skupština političkoga društva „Edinost“ obdržavati će

